

Sivistyslautakunta

Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	TA muutos 2025	TA + MU 2025	Toteuma 01-06/2025	Jäljellä	Toteuma-%
Myyntituotot	300 255	155 175	0	155 175	163 751	-8 576	106 %
Maksutuotot	305 914	308 800	0	308 800	179 909	128 891	58 %
Tuet ja avustukset	105 920	137 587	0	137 587	30 334	107 253	22 %
Muut toimintatuotot	7 682	0	0	0	13 009	-13 009	0 %
TOIMINTATUOTOT	719 771	601 562	0	601 562	387 004	214 558	64 %
Henkilöstökulut	-7 424 751	-7 780 723	0	-7 780 723	-3 874 813	-3 905 910	50 %
Palvelujen ostot	-2 427 746	-2 362 118	0	-2 362 118	-1 139 737	-1 222 381	48 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-152 273	-216 200	0	-216 200	-101 838	-114 362	47 %
Avustukset	-167 894	-172 000	0	-172 000	-78 231	-93 769	45 %
Muut toimintakulut	-1 395 174	-1 426 217	0	-1 426 217	-772 115	-654 102	54 %
TOIMINTAKULUT	-11 567 838	-11 957 258	0	-11 957 258	-5 966 735	-5 990 524	50 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-10 848 066	-11 355 696	0	-11 355 696	-5 579 731	-5 775 966	49 %

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja

Vastuualueen toiminta:

Sivistyspalveluihin kuuluu kaksi vastuualuetta, jotka ovat opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut. Opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinto jakautuu sivistyspalveluiden, opetuspalveluiden sekä varhaiskasvatuspalveluiden hallintoon. Sivistys- sekä opetuspalveluiden hallinnosta vastaa sivistysjohtaja ja varhaiskasvatuspalveluiden hallinnosta varhaiskasvatusjohtaja.

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluu varhaiskasvatus päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa, yksityinen varhaiskasvatus ja kotihoidontuki. Kunta maksaa lisäksi yksityisen hoidon tukea ja yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Varhaiskasvatusta tarjotaan Peiponpellon, Satumetsän ja Peuraniityn päiväkodeissa sekä kunnallisessa ja yksityisessä perhepäivähoidossa. Opetuspalveluissa tarjotaan esi- ja perusopetusta vuosiluokkien 0–6 kouluissa Narvassa ja Ylämäellä sekä vuosiluokkien 0–9 yhtenäiskoulussa Kirkonkylällä.

Muu koulutus sisältää Pirkan opiston kansalaisopistopalvelut, jotka jakautuvat vapaaseen sivistystyöhön, musiikin taiteen perusopetukseen ja muuhun taiteen perusopetukseen. Pirkan Opisto on Vesilahden, Lempäälän, Pirkkalan ja Nokian yhteinen kansalaisopisto, jossa Nokian kaupunki toimii isäntä kuntana. Lisäksi Taito Pirkanmaa ry:n Vesilahden Käsityö- ja muotoilukoulu Näpsä antaa laajan oppimäärän mukaista käsityön taiteen perusopetusta.

Toimintaympäristö 2025:

Varhaiskasvatuslain ja –suunnitelman muutokset (mm. asiakasmaksulaki, ilmoitusvelvollisuus, kolmitasoisien tuen järjestäminen, henkilöstömitoitus) ovat tuoneet viime vuosien voimakkaan

muuttovoiton ja varhaiskasvatukseen osallistumisasteen kasvun ohella lisähaastetta palvelun toteuttamiselle ja kehittämiselle. Käytännössä sääntelyn kiristyminen, laadun kehittäminen, asiakasmaksujen alentaminen ja palvelutarpeen kasvu näkyvät merkittävinä kulujen kasvuna, mutta samaan aikaan päiväkotien käyttöaste on parantunut ja varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden ovat alentuneet. Vesilahden kunnan varhaiskasvatuksen oppimisympäristöt ovat laadukkaita, palvelun toteuttamiseen on saatu pätevää henkilöstöä ja asiakastyytyväisyys on korkeaa. Näistä kaikista tulee huolehtia myös jatkossa. Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen ennakoidaan säilyvän lähivuodet nykyisellä tasolla.

Esi- ja perusopetuksessa vuosina 2025-2029 perusopetuksesta poistuvat ikäluokat ovat noin 30 oppilasta esiopetukseen tulevia ikäluokkia suurempia, joten oppilasmäärän pienentymisen jyrkkyyden ratkaisee mahdollinen muuttovoitto. Taloudellisesta näkökulmasta katsottuna tämä johtaa ilman sopeutustoimia oppilaskohtaisten kulujen kasvuun. Myös koulujen oppimisympäristöt ovat pääosin kunnossa, mutta vuonna 2025-2027 niiden ylläpitoon ja kunnostukseen on varattu vuosittain investointeihin noin puoli miljoonaa euroa. Hallinnollisesti kehittämisen kohteina vuonna 2025 tulevat olemaan lakimuutosten myötä tuen rakenteet sekä vuosiviikkotuntien lisääminen valtioneuvoston päätöksen mukaisesti. Toiminnallisesti koulujen painopisteenä on kouluun kiinnittymisen tukeminen ja koululäsnäolon lisääminen, jotka linkittyvät tiiviisti Lapsiystävällinen kunta –toimintamalliin ja Liikkuva hyvän mielen Vesilahti –hankkeeseen.

Tehokkuustunnusluvut

Tehokkuustunnusluvut	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Toteuma 1-6/2025	TS 2026	TS 2027
Päiväkotien käyttöaste, vuoden ka.	77 %	76 %	83 %	78 %	85 %	85 %
Varhaiskasvatuksen kustannukset laskennallista lasta kohden, €/vuosi (ei sisällä mahdollisia uuden päiväkodin toimintakuluja)	12 132	12 910	13 147	12 766	13 200	13 400
Keskimääräinen lapsikohtainen asiakasmaksutulo, €/kk	89,41	99	101	105	100	100
Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset, €/vuosi (toimintakate/oppilasmäärä 1-9)	9 887	11 140	12 168	5 715	13 100	13 900

Laskennallinen ryhmäkoko (oppilasmäärä jaetaan opetukseen käytetyllä opetusresurssilla ja saatu osamäärä kerrotaan opetussuunnitelman tuntijaon mukaisella tuntimäärällä)	16,8	16,5	16,5	16,5	16	16
--	------	------	------	------	----	----

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Toteuma1- 6/2025	TS 2026	TS 2027
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	237	238	255	252	250	250
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrä	10	6	8	4	8	8
Osallistumisaste varhaiskasvatuspalveluihin	88 %	85 %	91 %	88 %	90 %	90 %
Kunnallisen varhaiskasvatuksen osuus palvelutuotannosta	96 %	98 %	95 %	98 %	95 %	95 %
Tehostetun ja erityisen tuen päättöksen saaneita lapsia varhaiskasvatuksessa % *	9,3 %	10,9 %		7,5 %		
Iltapäivätoimintaan osallistuvien 1.-2.lk oppilaiden % osuus	56,2 %	57,6 %	76 %	44%	75 %	75 %
Esiopetuksessa olevien lasten määrä	54	46	45	46	43	50
Perusopetuksessa olevien lasten määrä	615	604	593	604	563	538
Tehostetun ja erityisen tuen päättöksen saaneita oppilaita esi- ja perusopetuksessa % *	21,5 %	24,8 %	24,8%	24,8%		
Käsityö- ja muotoilukoulun tuntimäärä	520	580	520	Raportoidaan tp	520	520
Pirkan opiston tuntimäärä	3 250	3 197	3 553	Raportoidaan tp	3 500	3 500

*Tuen tarpeita ei ennakoita ja niihin ei aseteta tavoitteita

Vapaa-ajan palvelut

	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025	TA muutos 2025	TA + MU 2025	Toteuma 01-06/2025	Jäljellä	Toteuma-%
Myyntituotot	29 701	38 800	0	38 800	20 454	18 346	53 %
Maksutuotot	1 732	1 200	0	1 200	2 295	-1 095	191 %
Tuet ja avustukset	147 733	90 374	0	90 374	97 292	-6 918	108 %
Muut toimintatuotot	17 098	19 100	0	19 100	8 942	10 158	47 %
TOIMINTATUOTOT	196 265	149 474	0	149 474	128 984	20 490	86 %
Henkilöstökulut	-493 236	-562 815	0	-562 815	-258 979	-303 836	46 %
Palvelujen ostot	-124 295	-106 704	0	-106 704	-85 165	-21 539	80 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-78 139	-62 900	0	-62 900	-45 276	-17 624	72 %
Avustukset	-27 000	-27 000	0	-27 000	-27 300	300	101 %
Muut toimintakulut	-276 348	-262 861	0	-262 861	-144 012	-118 849	55 %
TOIMINTAKULUT	-999 018	-1 022 280	0	-1 022 280	-560 731	-461 549	55 %
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-802 753	-872 806	0	-872 806	-431 748	-441 058	49 %

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja

Vastuualueen toiminta:

Sivistyspalveluihin kuuluu kaksi vastuualuetta, jotka ovat opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut sekä vapaa-ajan palvelut. Vesilahden kunnan vapaa-ajan palveluihin kuuluu kunnan tarjoamat kirjasto-, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut sekä näiden alla tapahtuva järjestöyhteistyö. Myös kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen sekä yhdyspintatyö kunnan sisällä, kuntien välillä, hyvinvointialueen kanssa, Vesilahden yhteisöjen, järjestöjen, seurojen ja kunnan toimielinten kanssa sisältävät vapaa-ajan vastuualueeseen.

Vapaa-ajan palveluiden keskeisenä tavoitteena on kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen laadukkaiden ja vaikuttavien vapaa-aikatoimintojen sekä kuntalaisten osallistamisen avulla. Vapaa-ajan palveluissa pyritään ennaltaehkäisemään syrjäytymistä sekä häiriö- ja riskikäyttäytymistä. Vapaa-ajan palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kulttuuriin ja liikkumiseen.

Vesilahden kirjasto on yksi Pirkanmaan PIKI-kirjastoista. Kirjastopalvelut edistävät kirjallisuuden, taiteen ja kulttuurin saavutettavuutta sekä elinikäistä oppimista. Kirjasto tarjoaa monipuoliset tilat tapahtumiin, yhteisöllisyyteen ja järjestöyhteistyön toimintaan. Kirjastolla on myös merkittävä rooli kuntalaisten osallisuuden edistämisessä. Kulttuuripalveluiden keskeisenä tehtävänä on tukea kuntalaisten kulttuurihyvinvointia.

Liikuntapalvelut tarjoavat kuntalaiselle mahdollisuuden huolehtia omasta hyvinvoinnistaan monipuolisia liikuntalajeja harrastamalla niin omatoimisesti kuin ohjatusti. Nuorisopalvelut tarjoavat nuorille palveluita hyvinvoinnin tueksi ja mielekästä tekemistä sekä tapahtumia vapaa-ajalle. Nuorisopalveluilla on tärkeä rooli lasten ja nuorten osallisuuden edistämisessä sekä tarjoamalla vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorisovaltuuston toiminnan kautta.

Toimintaympäristö 2025:

Vapaa-ajan palveluiden merkitys kunnan toteuttamana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on korostunut hyvinvointialueuudistuksen myötä. Vapaa-ajan palvelut ovat keskeinen toimija kunnan liikkumattomuuden vähentämiseen ja mielenterveyden edistämiseen kohdistuvassa strategisessa kärkihankkeessa, joiden tarve tulee selkeästi esiin kunnan hyvinvointisuunnitelman indikaattoreista ja kouluterveyskyselyn tuloksista.

Vapaa-ajan palvelut ovat onnistuneet hyvin hankehauissa, joiden turvin pystytään toteuttamaan monia ”ylimääräisiä” palveluita. Tilanne on sinänsä myönteinen, mutta toimintojen hankevetoinen rahoitus sitoo resursseja hankehallintoon ja vaikeuttaa suunnitelmallista ja pitkäjänteistä palveluiden kehittämistä. Orpon hallitusohjelma leikkaa opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionavustuksia 125M€ vuoteen 2027 mennessä, joten hankerahoitus tulee vähenemään lähivuosina.

Tehokkuustunnusluvut

Tehokkuustunnusluvut	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Toteuma TS 2026 1-6/2025	TS 2027
Kirjaston toimintakulut € / asukas	74,08	72,61	77,00	40,74	77,00
Kokonaiskulut € / kirjaston laina	4,32	4,05	4,30	4,36	4,00
Liikuntapalveluiden toimintakulut € / asukas	46,01	48,51	52,42	34,34	53,23
Nuorisopalveluiden toimintakulut € / asukas	81,16	72,92	72,66	34,88	73,86
Kulttuuripalveluiden toimintakulut € / asukas	6,29	3,17	6,77	3,19	6,83

Informatiiviset tunnusluvut

Informatiiviset tunnusluvut	TP 2023	TP 2024	TA 2025	Toteuma TS 2026 1-6/2025	TS 2027
Kirjaston kokonaislainaus / asukas	17,18	17,75	17,70	9,33	18,00
Aineistohankinnat € / asukas	8,59	9,15	8,88	6,44	8,50
Kirjaston fyysiset käynnit / asukas	7,31	9,98	8,5	3,68	9,0
Nuorisotilan käynnit / alle 29-vuotias	7,47	8,47	7,00	4,26	7,00
Liikunta-avustukset € / asukas	2,98	2,66	2,66	2,64	2,65
Nuorisoavustukset € / asukas	1,05	0,7	0,7	0,7	0,7
Kulttuuriavustukset € / asukas	2,68	2,66	2,66	2,64	2,65